

Eschering: Naa, det var den ærede Talers Mening; så det er vist ogsaa en feil Bestyrelsesmaade, men saaledes er det i Virkeligheden heller ikke her, skjøndt jeg meget gjerne indbømmer, at der kan gøres Indsigelser mod hvad man betragter som Udgifter og Indtægter; jeg sagde det ogsaa mindre for at gaae dybt ind paa denne Sag, end fordi jeg troede, at det var nødvendigt, naar man overveier Domainedbudgetterne, at lægge Mærke til, at det er en Husholdningssag, som maa bære Indtægt og Udgift. Det Næste, jeg vilde bemærke, er med Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de District (Lunde) har sagt om, at der i Udvalget var en uventet Meningsforskjellighed med Hensyn til at sælge Statens Fabrikker, hvilket han troede var et almindeligt Princip. Det forekommer mig, som om Udvalget ogsaa anerkjender det almindelige Princip, idetmindste veed jeg fuldkommen sikkert, at jeg for min Deel anerkjender det tilfulde. Jeg anerkjender det saa meget i det Enkelte, at jeg anførte i Udvalget, at med Hensyn til en af de vigtigste Fabrikker nemlig Frederiksværks, var det bestemt, at den skulde sælges, naar Omstændighederne medførte det, paa de Dele af Fabrikken nær, som maatte anses at være af en særdeles militair Natur. Hvad jeg videre i Udvalget har gjort opmærksom paa, det var, at saaledes som Forholdene nu ere, erholder i Almindelighed Staten de Gjenstande, som den lader forferdige paa Frederiksværk, nok saa billige, som den kunde faae dem paa andre Steder; men, uagtet den gjør det, saa troede jeg dog, at det var rigtigt at sælge Fabrikkerne (En Stemme: Nei!). Det ærede Medlem siger Nei, men jeg troer dog de øvrige Medlemmer af Udvalget ville give mig Ret, at saaledes har jeg for min Part udtalt mig (Flere Stemmer: Ja!). Hvad Sedinges Fjord angaaer, da skulde det være mig meget kjær, om den høitærede Finantminister, idet han oplæste de Erklæringer, som vare givne af de sagkyndige Mænd, som nylig havde været ude for at undersøge dette Arbejde, tillige havde oplyst, om de kun havde afgivet et foreløbigt Skjøn eller om deres Erklæringer var Udbyttet af en virkelig Undersøgelse af Dæmningen. Dersom det kun er et foreløbigt Skjøn,

saa maa jeg dog troe, uagtet et Skjøn af saadanne to Mænd fortjener en betydelig Opmærksomhed, at det ikke er tilstrækkeligt til, at man derpaa kunde bygge en Bestemmelse for end yderligere at anvende nye Udgifter derpaa. Er det derimod Udbytte af en alvorlig Undersøgelse, saa maa jeg berømme dem for, at de have kunnet udføre et saa vanskeligt Arbejde saa hurtigt. Det er en vigtig Sag ved det hele Bær for det Første at undersøge, om den Dæmning, som er sat, er tilstrækkelig god, og dernæst, om Grunden, hvorpaa den staaer, er af den Bessaffenhed, at man uden at sænke en Dæmning i Grunden kan holde Vandet ude. Der er i alle saadanne Fjorde, som udtørres, to forskjellige Arter Vand, som man skal skaffe bort. Det ene er det Vand, som kommer fra Landet, og for at skaffe det bort er det, at man har istude at grave den saakaldte Landgrøft, men den anden Art Vand er den, som kan sive ind igjennem Jorden fra den udenfor høiere staaende Strand. Dersom nu Jordbunden er af en saadan Bessaffenhed, og det Land, man vil indvinde, er lavt liggende, saa vil man uden at sænke en Dæmning ned i den sandige Grund, til man kommer til et Lag, hvor Vandet ikke kan sive igjennem, saa vil man, siger jeg, kunne vedblive at pumpe og pumpe og dog aldrig faae den tør. Det er en af de Undersøgelser, som fornemmelig maatte gøres. Jeg nævner dette kun, for at henlede Regjeringens Opmærksomhed paa, at den dog, førend der anvendes nye Befestninger paa en saa vigtig Sag som denne, vil lade anstille meget nøiagtige Undersøgelser. Det maa man nemlig vel lægge Mærke til, at de Arbejder, som gøres i denne Retning, koste saa meget, og at der savnes endnu saa vigtige Bærker, for at kunne bringe dette til nogen ordentlig Drift, at, naar man engang faaer indvundet dette Jordsmøn, saa vil det have kostet mere end det er værd. Derfor siger jeg imidlertid ikke, at man skal opgive Arbejdet. Allerede i den maadelige Tilstand, som Jordsmønnet nu er, har det allerede kostet omtrent 60 Rbd. pr. Td. Land, og jeg vil troe, selv om man er noget heldig med de Foretagender, som endnu staae tilbage, saa vil man have maaskee en 30 til 40 Rbd. endnu at udgive; man vil altsaa see, at dette